

Obsah

O autorce	9
Úvod	10
Vymezení pojmů	12
1. Vývoj písma	14
1.1 Předstupně písma	15
1.2 Písma starých národů	17
1.3 Vývoj latinského písma – latinky	19
1.4 Materiály k psaní	32
<i>Shrnutí pro pedagogickou praxi</i>	33
2. Písmo 21. století v České republice	35
2.1 Popis písemné předlohy jednotažného lineárního písma	37
2.2 Popis písemné předlohy Comenia Script	55
<i>Shrnutí pro pedagogickou praxi</i>	62
3. Prvopočáteční čtení a psaní v kontextu kurikula	66
3.1 Cíle základního vzdělávání	67
3.2 Průnik čtenářské gramotnosti a klíčových kompetencí	73
<i>Shrnutí pro pedagogickou praxi</i>	78
4. Historické metody ve výuce čtení a psaní	80
4.1 Metody prvopočátečního psaní	82
4.2 Metody ve výuce čtení	88
4.2.1 <i>Metody analytické</i>	89
4.2.2 <i>Metody syntetické</i>	93
4.2.3 <i>Metoda analyticko-syntetická</i>	100
<i>Shrnutí pro pedagogickou praxi</i>	101

5. Aktuální výukové metody prvopočátečního čtení a psaní	103
<i>(analyticko-syntetická metoda, globální metoda a genetická metoda)</i>	
5.1 Analyticko-syntetická metoda	104
5.1.1 Jazyková příprava žáků na čtení	105
5.1.2 Slabičně-analytický způsob čtení	110
5.1.3 Plynulé čtení slov a textů	114
5.2 Psaní v rámci analyticko-syntetické metody	115
5.2.1 Období uvolňovacích cviků	116
5.2.2 Období nácviku vlastních grafémů	119
5.2.3 Období procvičování psaní textů	121
5.2.4 Pracovní a hygienické návyky při psaní	122
5.2.5 Správné držení psacího náčiní u praváků	124
5.2.6 Metodika psaní levou rukou	132
5.3 Globální metoda čtení a psaní v současném pojetí	136
5.4 Genetická metoda čtení a psaní v současném pojetí	138
<i>Shrnutí pro pedagogickou praxi</i>	146
6. Alternativní vyučovací metody prvopočátečního čtení a psaní	147
6.1 Metoda Dobrého startu	147
6.2 Další náměty z alternativní pedagogiky	152
6.3 Metoda párového čtení	155
6.4 Metoda Sfumato	156
<i>Shrnutí pro pedagogickou praxi</i>	157
7. Primární psychologické aspekty ovlivňující nácvik elementárního čtení a psaní	159
7.1 Psychologické základy čtení	159
7.2 Psychologické teorie základů učení elementárního psaní a čtení ve výzkumu	163
7.3 Školní zralost a připravenost	168
7.4 Zápis do 1. třídy ZŠ	175
<i>Shrnutí pro pedagogickou praxi</i>	181

8. Přípravná třída	182
8.1 Obsah a cíle přípravné třídy	184
8.2 Organizační formy a metody práce přípravných tříd	187
<i>Shrnutí pro pedagogickou praxi</i>	191
9. Diagnostikování žáků v přípravné třídě	192
9.1 Rozvoj smyslového vnímání ve vztahu k úspěšnosti ve škole	194
<i>Shrnutí pro pedagogickou praxi</i>	201
10. Čtenářská a písařská gramotnost jako cíl elementárního čtení a psaní	203
10.1 Sledované pojmy v kontextu elementární čtenářské gramotnosti	211
10.2 Strategie rozvíjející čtenářskou gramotnost	213
10.3 Další metody rozvíjející čtenářskou gramotnost	233
<i>Shrnutí pro pedagogickou praxi</i>	238
11. Podpora čtenářství a čtenářské gramotnosti z pohledu pedagogů	240
11.1 Výsledky výzkumného šetření	243
11.2 Diskuse a závěry	254
Závěr	256
Shrnutí	258
Summary	259
Seznam pramenů a literatury	260
Internetové zdroje	277
Rejstřík	279